

საქართველოს რესპუბლიკის გზათა მინისტრისა

14 ნოემბერი, 1918 წ. № 48.

გეგმება ტყეპილის ქვანახშირის ინვენტარიზაციის საქმეზე მოახდინოს ანგარიშის გასწავლა მდარეობაში ყოფილ მომუშავე ზეშენებან და მოსამსახურებთან; დამტკიცებისა და დასტურების შემთხვევაში მდარის სიმღერის სათვალურით თვარობის წინაშე პასუხის ვალდებულება აუცილებლად სწავი პირი.

გზათა მინისტრის ი. ლ. ო. რ. თ. გ. ფ. ა. ნ. ი. ძ.

ტფილისის ქალაქის მთლიანის უფროსისა.

12 ნოემბერი, 1918 წ. № 287.

უფროსის მთლიანობის შესყიდვ კომპიეტს ქალაქის ადგილზე 10 დღით.

№ 13.

სამსახურიდან დათხოვნილია, თხოვნის თანახმად, მე-3 უბ. უფროსის მთლიანობის მორჩილება 1 ნოემბერიდან.

№ 14.

დანიშნულ ვალაზე სამსახურში გამოუცხადებლობის გამო, სამსახურიდან დათხოვნილია სისხლის სამართლის მთლიანობის უფროსის დროებითი თანამდებობის აღმასრულებელი პეტრე ჩაივა.

№ 15.

მე-2 უბ. უფროსის მთლიანობის ნიკოლოზ ბარათაშვილის სამსახურიდან განთავსებულზე 12 დღით.

№ 16.

თხოვნის თანახმად სამსახურიდან დათხოვნილია მე-7 უბ. უფროსის მთლიანობის გვარამაძე ამ რაიონიდან.

№ 17.

მე-8 უბნის უფროსის მთლიანობის მიხეილ ზურაბიძე, რომელიც უფროსის მთლიანობის თანამდებობას ასრულებდა, დამტკიცებულია ამ თანამდებობაზე 1 ნოემბერიდან.

№ 18.

ვალერიანე კონსტანტინეს ძე ცომაია დანიშნულია მე-10 უბნის უფროსის მთლიანობაზე.

№ 19.

სამსახურისაში გულჯიშვილ მოპარობის გამო, სამსახურიდან დათხოვნილია მესამე უბნის უფროსის მთლიანობის ხაჩატურიანი.

№ 20.

მესამე უბნის უფროსის მთლიანობაზე დანიშნა გიორგი არტემიძე ძე მამულაძე.

№ 21.

ტყალთა გაშვების გამო სამსახურიდან დათხოვნილია და სამართალში მიტეხულია უფროსის მთლიანობის ნიკოლოზ ჩხეიძე.

№ 22.

თხოვნის თანახმად, სამსახურიდან დათხოვნილია მე-4 უბ. კომისიის თანამდებუნი სოლომონი 1 ნოემბერიდან.

№ 23.

მე-4 უბნის კომისიის თანამდებუნი თანამდებობის აღმასრულებელი უფროსის მთლიანობის გიორგი ურუშაძე დანიშნულია იმავე უბნის კომისიის თანამდებუნი 1 ნოემბერიდან. მთლიანობის უფროსის თანამდებობის აღმასრულებელი ი. ლ. ო. რ. თ. გ. ფ. ა. ნ. ი. ძ.

ზაა ოფიციალური გააუფრთხა

ტფილისი, 16 ნოემბერი.

ამ ოთხი-ხუთი წლის განმავლობაში უდიდესი ცვლილებები მოხდა საქართველოს მდგომარეობაში. ომის ხანა გადაიქცა იმ სახეობით, რომელიც იფარგლებდა ძველი კაცობრიობისა და ახალი კაცობრიობის, ეს უკანასკნელი ომის ნაწილად განადგურებული ტყვეობაზე სკლავობის ახალი სახეობადი მოწყობა.

ამ ოთხი-ხუთი წლის განმავლობაში შეიკრა საფუძვლიანად ძველი შინაარსი და ფორმა მსოფლიოს ცხოვრებისა და საისტორიო ასპარეზზე მშაგართ გამოდის მეტატრონი მშაგვალისა.

რუსეთი, ბულგარეთი, რომანიეთი, ავსტრია-უნგრეთი, გერმანია, (უკიდურულად ოსმალეთი) — ეს ფორმალური ნაწილები გაგვარებულ ქვეყნები ისტორიის ცივი კანონების, ისტორიულ კანონმდებლობის კარნახით დამსხვრე.

ამ საერთო ნერვო-რღვევის და ქმნის პროცესში სხვა ერებს, რომელნიც ისტორიაში თავისი სახით გავიყვინე, მიეძღვა საქართველო, რომელიც შეიკრა 26 მაის ივნის. მან დაადგინოს თანადგომის ვალდებულება დღევანდელ, რომლის განხორციელებასკენ მთელი მონაწილე კაცობრიობა დასრულებს. 26 მაისის აქტში საქართველოს სისხლთ დაწერილია.

1. ამიერიდან საქართველოს ხალხი სუვერენულ უფლებათა მატარებელია და საქართველო სრულუფლებიანი დამოუკიდებელი სახელმწიფოა.

2. დამოუკიდებელი საქართველოს პოლიტიკური ფორმა — დემოკრატიული რესპუბლიკაა.

3. საერთაშორისო ომანობაში საქართველო მუდმივი ნეიტრალური სახელმწიფოა.

4. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის სურს საერთაშორისო ურთიერთობის ყველა წყვილზე კეთილშეგნებულობით განწყობილება დადგინება, განსაკუთრებით კი მოსახლეობის სახელმწიფოებთან და ერებთან.

5. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის თავის საზღვრებში თანასწორობით უზრუნველყოფს ყველა მოქალაქის სამოქალაქო და პოლიტიკურ უფლებებს განაწილებს ერთგვარად, სარწმუნოებისა, სოციალურ მდგომარეობისა და სქესისა.

6. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა განეთავრება თავისუფალ ასპარეზს გახსნის მის ტერიტორიაზე მოსახლე ყველა ერს.

აი საქართველოს დემოკრატიული მიზანი და დემოკრატიული საშუალება — გააყვანოს ბრყენივალ მომავლისაკენ, გახაროვლასკენ იცავს მთელი ქვეყნის სოციალური დემოკრატია. და ვერ იტყვის გერმანი, რომ საქართველო თავის ალექსანდრე ანბორკილებდეს. ვერ იტყვის ვერმანი, რომ ამ გზისათვის მის ერთი წუთიც გადაეხდეს. იგი იცავდა სუვერენიტეტს — დემოკრატიულ რესპუბლიკას, იგი იცავდა სრულ ნეიტრალურს; დღის მას იგი ახდის რომელიც და ამ საშინელების ქარცეცხლში პირიდანვე გამოსულა. იგი იცავდა კეთილშეგნებულობით განწყობილებას ყველა სათანადო და ამ შემთხვევაში მას ბევრი მოეთმინა და ეს მხოლოდ იმიტომ, რომ მის ძალ-ბრძოლში გაეზარდა ისტორიული ომისა და სისხლის-ღვრისა. იგი უზრუნველყოფდა ყველა მოქალაქეს და სხვა ერის წიგნებსაც იგი უფლებდა და პატრიოტიზმს, როგორც თავისის. უფრეგლად და წმინდად შეისრულა და ასრულდეს ის თავის პირობას და ამას იტყვის იგი იქ, სადაც მომავალი ერები ერთმანეთს შეხვდებიან.

საქართველოს სუვერენობა დღეს საქართველოს დემოკრატიის სულის იტყა-მისწრაფება და უზნალო თქმაც კი ამის წინააღმდეგ. გულის წყრობას იწვევს მასში, რაღაც მას გეგნის და გრძნობს ისტორიის გეგნს, რომელსაც მთავალი ერთგულ სახელმწიფოებისაკენ მიჰყავს. დღეს, როგორც, მოხუცდათ იმისა, რომ ქიქა-ქუხილი შესწყდა, ბრძოლა მიიწვ გრძელდება და გამარჯვებული უნებში დამარცხებული მხარის აწყობა — დღეს, როგორც კიდევ მოსდის ჯარისა ფეხისა და ახლი აღმოსავლეთის არსებობად მდგომარეობა იცვლება, ანგლისის ფეოდატი შავს ზღვაში შეიძინა — ერთობა კიდევ საქართველოს გამოაცხადებს ვიკი ჩველ დამოუკიდებლობას ცივად ჩემს დემოკრატიულ რესპუბლიკას. გვიკვ სრულ ნეიტრალურ ტექსტს მივსწავლი ბრყენივალ მომავლისაკენ. მან წყნარეულ მომავალ გვეწმე ჩვენი. ამ რწმენას გვიღვივებს და გვიძლიტებს ისტორია, რომელიც ერთა შორის ძმობა-ერთობასკენ და ერთი თავისუფალ შეთანხმებისკენ მივყავართ.

შინაგან საქმეთა სამინისტრო

ბოლშევიკების გადასახლება.

შინაგან საქმეთა მინისტრის ბრძანებით მეტეხის ციხეში მოთავსებული ბოლშევიკები ხოშტარია მარკოვი, ტალაბაძე ილიკოვი, ავლიანი ქრისტეფორე, ალგველივი სტეფანე, მაქოვილი კონსტანტინე, მდივანი პოლიკარპე, ლუბაძე არაქი და თალაყვაძე ისიდორე გადასახლეს ტფილისიდან ნაგენებ ადგილებში გარდა ალგველივის, რომელიც წინააღმდეგ მიეცა სხვა ადგილ არიოსის სკი-ბოგერებზე. ყველა ზემო აღნიშნულ პირთა შეუმდგომლობა, რომ მათ 2 კვირის ვად მიუცეს დასარჩენად, შეწყნარებულ ვად იქმნა და 20 ნოემბერს უნდა გაგზავნილი იქნენ. რუხაძე მინისტრის განკარგულებით იგზავნება, მხოლოდ უნდა მიეცეს წინააღმდეგ ბირჩიოს სასტუმრებელი ბინა.

გზათა სამინისტრო.

გერმანელთა ველონები.

გზათა სამინისტრომ რაინის გზით 14 და 15 ნოემბერს გაგზავნა გერმანელთა თათი ველონი და კიდევ 15 ეგვიპტის ველონი აქვს შეკვეთილი.

და ნ ი შ ე ნ ა

ინე. გ. ზ. ანდრონიკიშვილი დანიშნა გზათა სამინისტროს სატენიკო ნაწილის უფროსის თანამდებულებად.

შტაბების შემცირება

გზათა სამინისტროში განხორციელდა დღემდე შემცირებულ შტაბების გარდა კიდევ შემცირების შტაბები.

ტყეპილის სემეია ლიკიდაცია.

დღეს მიმდებარება ტყეპილში ინე. პ. აბაშიძე, რომელსაც უნდა მოახდინოს სრული ანგარიშის მოხდენა ტყეპილის მანქანების მოსამსახურეთა და მუშათა.

სამინისტროს დებულება.

გზათა სამინისტროს განკარგულებით შემდგარა საგანგებო კომისია გზათა სამინისტროს დებულების საარდაქციო. კომისიაში შესული არიან რაინის გზის საერთო საქმეთა მართვლი ფიქსელური, იურისკონსულტი საქართველოს რაინის გზებისა ი. ზურაბიშვილი, გზათა სამინისტროს იურისკონსულტი მიქელაძე, გზათა საოლქოს უფროსი ინე. თუმანიშვილი და ინე. გ. ანდრონიკიშვილი.

სამხედრო სამინისტრო

კომისია.

სამხედრო სატყეპილოების დაწესებულებაში პროექტის შესამუშავებლად სხვა სამინისტროებთან შეთანხმებით სამხედრო მინისტრმა დანიშნა ახალი კომისია ეგრეთა და დღესქე-ლიანის თავმჯდომარეობით.

ნავთობის საკითხი

ილდაყანის ნავთი.

ილდაყანის ნავთი არამც თუ მარტო სათი-ბოზათ გარეგულ გასანთავებაზე ვაგობი გა-მომდგარა და სურათების ნაწილს ჰყავს. ამ ნავთის გაუმწიფებლობა ლამაზის ასანთებთა წყნისა აქვს, რომ სათი ნავთიან არ ორ სათში მთილად ლამაზის ითილთა ნაწილს უნდა მო-სკრან. ილდაყანის ნავთი გასანთავებაზე ტყე-ლოში კოტ კოტა პარტიკონი ჩამოაქეთ გა-სასყიდად და გარდაქმნა 4—5 მანეთით იტყ-ცებენ და ყველა მსურველს არა ჰყოფნის.

ბაქოს ნავთი.

გზათა საგინისტროს საექსპლუატაციო ნა-წილის უფროსი ტოტსტრონოვი გზათა სა-მინისტროს პირდაპირი მავთულით ატყაბო-ნენ: ადრეტიკანის მთავრობამ წინადადება მოგვცა შეგისყიდეთ ბაქოში 50,000 ფუთი ბენზინი, ფუთი 100 მანეთით, ტოტსტრო-ნი გადმცხადებო. ამ პირობით კი, რომ მათ მიეცეთ უფლება 50,000 ფუთი ბენზინის ჩვენსა შემოტანაში საქართველოს რესპუბლიკაში გასაყიდად. აქურმა ჩვენმა წარმომადგენელთა საბჭომ მხედველობაში მიიღო ის გარემოება, რომ ჩვენ სამაშო პურეკელ არ მოგვეპოვება და არც მისი ზღვით შემოტანა შეგიძლიან, ამიტომ საქიროლ დავინახეთ შეგიკონი ჩვენს მთავრობას. გარდა ამისა წინადადებას გადმოვეცა 50,000 ფუთი ნავთის შემოტანა-ვის ფუთის 40 მანეთთანზე საქართველოდან მისი ექსპორტის უფლებით.

წინად გასასაღებულ ჩვენთვის კუთვნილ ნა-ვთის გადმოსაზიდად, ვახოთ დავუყრინელივ გამოგზავნილი ორი მატარებელი. გომნს სა-ქართველოში გამოგზავნილი 57 ცისტერნი, მათში 16 ცისტერნი ნავთია. ჩვენი წარმო-მადგენელი ქარკივად ვახოთ გამოგზავნილი დახურული ვაგონები აქურ ქართველთა სამშობლოში წამოსასყიდელად, რომელთა მდგომარეობაც აქ ფრად მიმდებ.

მ რ ო ზ ა

ჯარის საკითხი.

საქართველოში ერობის შემოღობება მთავარა ინსტრუქტორმა ტარტ მარგველიშვილმა დაგზავნა სამხრეთ საარჩევნო ინსტრუქტო-რებს განმარტება, რომ მთავრობის დადგინო-ბის თანახმად ჯარი პოლიტიკის გარეშე აღიარებული და საერთო არჩენების სახე-დრო მოხილენ და ჯარის კაცები მონაწილე-ბას არ იღებენ.

ზუჯილის მარა.

უქანასტელი ცნობების მიხედვით ზუჯილის მარაში ერობის შემოღობის კომიტეტი უკვე დაარსდა საერთოდ მიღებული წესით. კომი-ტეტმა დღემდე მოაწესრიგა წინასწარი მუ-შაობა ი. ა. შვასწორა. ამომრჩეველთა სია. მთელი მარა დასკო 8 რაიონად ყუფილ რა-იონში უკვე შესდგა კომისიები, რაიონი და-ყოველად უნებდა და ყველა უნებების თავ-გჯდომარეობი დამტკიცებულია. მუშაობა მუშაობად მიმდინარებს. არჩენების დღე დანიშნულია 1 დეკემბერს ახალი სტილით.

დაუჯანსაღი

ინგლისელ-ფრანგთა დელეგაციის ჩა-მოსვლა.

გუშინ ტფილისში ჩამოვიდა ინგლისე-ლ-ფრანგთა მისია, რომელიც აკისვან შესდ-გება. მისიის განკარგულებით რუსთა ეროვ.

საბჭოს წინადადება მიეცა დუქლოს მისიის თითი თათხი სასტუმრო „ლორდინში“.

საქართველოს დელეგაციის ჩამოსვლა.

საქართველოს დელეგაციის 8. გვანავის მე-თაურობით ტფილისში დამარტნა.

ჩაქოლიაზია გერმანიაში

(ცნობები მოსკოვიდან).

გარეშე საქმეთა სახალხო კომისიის ჩიქ-რინი პირდაპირი მავთულით ესაბრა დეპუ-ტატ ოსკარ კონს, გერმანიის ამბების შესა-ხებ. საუბრიდან შემდეგი გამოიტყა: ახალი მთავრობა შესდგა დამოუკიდებელი და შე-იღმენებლად შეთანხმებულ. კამერტში თანას-წორი უფლებები შედის მკაც. მთავრობაში დამოუკიდებელთა მხრით შედის: პაპე, დი-მანი და ბარტ. შეიღმენებლად მხრით: ეტერ-ტი, ლანსტინი და შეიღმენი.

მოსკოვი. ბერლინის საბჭოს თავმჯდო-მარედ აქამდე ბარტო ფო. სარკტიკის ჯგუ-ფი მთავრობაში არ მონაწილეობს. მოკლ ნაწიში შესდგება სრულად გერმანიის საბჭოთა ყრ-ილთა. სარკტიკის ჯგუფში ვამოსკა გაზიტი „წითელი დროშა“. მთავრობა შესდგა სტრ-ი სამჭიკში. გერმანიის ჯარი სტრეფის დაქაო-ბილ ადგილზე. მოგვარეობა სახელმწიფოში მოითხოვენ გერმანიიდან 5,000 ოთიქოშა-ვლის, 150,000 ვაგონს, 10,000 ავტომობილს და დაჭერილ ადგილებში მათი ჯარის სტრ-ისათი დამკვეთილებს. მოგვარეობა ფო-ტის ქარტეგამში თავისუფალ გაშვებას. რუ-მინიან გერმანიის ომი გამოიყვანა. დამოუ-კიდებელი მოითხოვენ ოთხეს დაბარტებას ბერ-ლინში. რუსის სამხედრო ტყვეების საშობლოში გასაგზავნად ზომები მიღებულია. დამოუკ-იდებელია და შეიღმენებლად შეთანხმების პრო-გრაში შემდგება: 1) პოლიტიკური ძალა-ფუ-ღება სამჭოთა ხელში უნდა იყოს, 2) რეკო-ნსტრუქციის მხარში დახმეხმეხ კრების მოუწ-ვევლად შესდგება მთავრობის სოციალისტურ-რესპუბლიკა, შესაძლებელია, რომ ბურჟუაზია-სთან შეთანხმება არ მოხდეს. კამერტში მეფე ყოველ ახალ სოციალისტ-მინისტრთან ერთად მუშაობს ორი პოლიტიკური კომისარია. ბერ-ლინში მიმდებარება ზომიერად, რადეკი და პეტრიტი. ყუფილ დღე საბჭოს 8 საათი ჩიქ-რინი პირდაპირი მავთულით ოლბარკებს ბერლინში.

პროლეტარიატი

ამიერ-კავკასიის ს.დ. ორგანიზაციითა მერ-ე ყორობამ დაგზავნა შემდეგი ტელეგრა-ფით: მერე ყორობა ამიერ-კავკასიის ს.დ. ორგანიზაციების გულთათ სალამს უძღუნის რუსეთის სოციალისტურ პროლეტარიატს რ. ს. დ. მ. პ. ცენტრალური კომიტეტის სახით. საერთაშორისო, მშობა უფროსი სისხლის მფორელ ომის აღსასრულისა მისი, როცა უკვე გამოიღდა განთავად ინტერნაციონალის ორ-გვერდ დღესასწაულისა, ჩვენ გვეწმე, რომ წე-სეთის პროლეტარიატი თავს დააღწევს იმ მიმეც გასაქმების, რომელიც მას მთიყენა ომმა და დემოკრატიის დამარცხებამ, ორმა უფელ-ბოზეს, რომელიც ასაზრუნელად თავის დრო-ზე ინტერნაციონალს არა ჰქონდა საკმაო ძა-ლა, ჩვენ გვეწმე, რომ ესლა, ინტერნაციონა-ლის აღდგენასთან ერთად, აღსდგება რუსე-თის სოც-დემოკრატიული და პროლეტარიატი, დაამტკიცებს იმ გამბრწყნელ ძალებს, რომლებ-ზე დადარეგონი დემოკრატიის ერთობა და კვლავ დაბერის დილისეულ აღავს საერთაშო-რისო დემოკრატიის მომავალში, რომელსაც სწორი გზით მავეცვართ სოციალისტისკენ.

გერმანიის რევოლუციის ხეიშის გას შეკ-რებით ამიერ-კავკასიის სოციალ-დემოკრა-ტიულ ორგანიზაციათა მერე ყორობა მერე-ველ სალამს უძღუნის გერმანიის პროლეტა-რიატს, მისი სოციალ-დემოკრატიის სახით ყორობას სწამს, რომ გერმანიის პროლეტა-რიატი, რომელსაც აიღო ინიციატივა მონა-რქის თანახმად და რესპუბლიკის დამყარე-ბისა, თავს დაამტკიცეს რა ომის საწინაშეობას და იმპერიალისტური ბურჟიკულს, შესძლებს მიაწოდოს თავის საბოლოო მონაწი მის მიერ არჩეულ გზით-დემოკრატიზმით სოციალის-ტისკენ.

მერე ყორობა ამიერ კავკასიის ს.დ. ორ-განიზაციებში, შეკრებილი იმ დღეს, როცა ხუთი წლის ომის შემდეგ, რომელსაც სასო-ხა კაცობრიობა, პირუღალი შესწყდა სისხლ-თა ფრთხილზე, თავის მთელ სალამს უძ-ღუნის საერთაშორისო პროლეტარიატს, მისი ცენტრალურ ორგანოს სახით. ყორობას მტკიცეთა სწამს, რომ მთავრობა და ეკი-ტრინაციონალის აღდგენისა, რომლისკენც კაცობრიობა მოულის იმ ქროლობათა განკუ-რებისა, რომელიც მას საზარელშია ამერიკო-სისკი ომმა მიყენა.

ტფილისში მტკიცეთა სწამს, რომ განახლ-ებული ინტერნაციონალი შესძლებს ვადასტეს-საქობა, რომელიც ისტორიის მსვლელობით დღეს წყნარდ დაიკვა, საკითხი სრულა გან-თავისუფლებისა და სოციალისტის დამყარე-ბისა.

გაზის გარეშე

(საქართველო, დუშეთის მაზრა)

ლოდი-ჯორჯის უბანსავე სიტყვის გამო გერმანიის ახალი მთავრობის წევრმა შეიღებულა სიტყვა: «ლოდი-ჯორჯი» ანუ თავის ტურბინის გერმანიის უფრო მეტი მომართვაზე. მის სიტყვის გამო გერმანიის ხალხის სრული განადგურება, რადგან გერმანიის ხალხი, მისი აზრით, პასუხისმგებელია თავის ძველი მთავრობის მიერ. მასთან ერთად ლოდი-ჯორჯი ქვემო აღმოსავლეთის ინგლისის ხალხის და ბრიტანეთის ინჟინერის ერთობლივად, რომელიც მისი აზრით, მხარს უჭერს თავის მთავრობის სამხედრო პოლიტიკას, ირრეცე მასზე, სიმართლეს მოკლებულია. ლოდი-ჯორჯის კარგად იცის, რომ გერმანიის ხალხი, მასა და ძველი მთავრობის უმეტესობაზე არა თუ უმჯობესი იყო გერმანიის უფროსათა პრინციპებით, არამედ ძალიან ხშირად, აშკარად ილაშქრებდნენ მის წინააღმდეგ, ლოდი-ჯორჯის ისიც იცის, რომ ინგლისის არ არსებობის მიუხედავად და ერთსადაცმე, ინგლისის ხალხში, გერმანიის და ფლორენსი აირის სი კონტრარსტით, რომელიც გერმანიის უფროსებსა და ხელმძღვანელს შორის არსებობს. გადმოვიტყვი პოლიტიკაში... (შემდეგ დამახინჯებული).

მან დაუფრავთ ათიარა, რომ ზავის ჩამოყალიბება, რომელიც გერმანიის ხალხს სურდა, განგებ დაგვანა იმითა, რომ გერმანიის წესსწამილება დიდგერა შინაურ გალატაკებას, გერმანიის ხალხმა ამ დასა... დროში უნდა დაუტყვიკოს ლოდი-ჯორჯის, რომ მის მიერ მიღებული წყაპილება შეეფერება ამ საშინელ მოთხოვნას. მთელი ქვეყნის განთავსებულების დროს ინგლისის და შავი ზღვა-კავშირე ხალხმა უნდა გასწავლიეს ყოველგვარი კავშირი თავის იმპერიალისტურ მთავრობასთან. შემუშავებული დოკუმენტი ზავის პირობებით, რომელიც უკვე გამოქვეყნებულია მთელის ტექსტით და შეიცავს 35 პუნქტს, გერმანიის პრესა უწყავიფოტა.

«გერმანიის... ტაგბლადი» ცერადან იმ ფაქტს, რომ ჯერ კიდევ არაფერი არა... თქმულა იმის შესახებ, რომელიც გერმანიის ხალხს სურდა ეღიძნა თავიდან უცხოეთის ჯარის სურსათით დაკმაყოფილების მოთხოვნა და რკინის გზის მასალის გადატანის შესახებ. იმედო უნდა ექონილიყო, რომ ამ მოთხოვნისთვის მოხმად და ექსპლუატირებული პირობათა შემსუბუქება და შესაძლებელია. «გერმანიის... ლოკალ-ანტიკვირა» მაგალითს 5000 ლოკომოტივის და 15000 საზაფრუო ვაგონის გადაცემის შესახებ და უკავშირებს მას გერმანიის ვალდებულებას დაბარქონის თავიანი სახალხო მრავალ მილიონიან ჯარს, რომელიც აგრეთვე რეზინიანი და რუსეთისა გაბნეული. ამ ვალდებულების შესრულება, ამისთანა გახვითი, შეუძლებელი იქნება, თუ ჩვენ გვცნა გერმანიის ვალდებულებების საშუალება. 14 დღის განმავლობაში ჩვენ უნდა ვადაცავთ მტერს მანქანების და ვაგონების მუხთვით ნაწილი. სურსათის მტერი ჩვენი ხალხის მდგომარეობა საუკეთესოა. ქალაქის მებრძოლები, რომელნიც სურსათის სოფლებიდან მოიღოან საშინელ მდგომარეობაში ვარდება. ასეთი პირობების წინაშეგნება შეუძლებელია მხოლოდ მას, ვისაც სურს წინააღმდეგ ვადაწყვედოს ერთი იმ საკითხის გარდა, რომელიც საბჭოთა მოლაპარაკების დროს უნდა გადაწყვეტილიყო. გერმანიის მრეწველობის ეს მოთხოვნა და აღიწერა ანაფსტებს და ძირს უთარხს და ადგილებს მუხრბალებელ მოკვადის იმ დროს, როცა სისრულ იღარ იღებენ. მასმალად ზოცვადელა იწყება მის შემდეგ, როცა ის შესრულდება მძიმის ვილზე. ახალი მგვალდება ხდება მის უსისრულო და შიშისმის მოკვადა მათ უფრო მწვავე, რომ ვალდებულია გვხიან ჩვენ ტერორიზმზე მტრის ჯარი დაგვამოყონილი სურსათით.

ადგილობრივი

დამოუკიდებლობის დაცვა.

გაზ. «ადგილობრივი» სურს: «ჩვენ გვებოძა, რომ ამ ჩვენი სახელმწიფოებრივი წეს-წყობის უბანზე დადგენილი შეზღუდვა მტრული ძალა, ეს ძალა სცდილობს ჩვენი ახალგაზრდა სახელმწიფოს საფუძველი დასუსტოს. ჩვენი ცხოვრების შინაური ამ მხარეს დიდი ყურადღება უნდა მივაქციოთ, ყოველგვარი თავდასხმის ესა ჩვენ სახელმწიფოებრივი წეს-წყობა ბილწებზე და მტრული გამოსვლა ძირითადად ეფესიანდ უნდა ამოვიგნოთ, საიდანაც უნდა მოვიდოდეს იგი. სლოგანი სიტყვით და სიგეყვე უნდა იყოს ლოზუნგები ყველა მოქალაქეთათვის, ვისაც უყვარს თავისი დამოუკიდებელი სამშობლო».

ადგილობრივი პარლამენტი.

ადგილობრივი მთავრობამ დაადგინა 16 ნომერისაღიანი მოქმედი წინადადება წამოადგინა მესამე მთავრობის წევრმა, რომელიც უნდა შეიქმნას მთავრობისა ყველა წარმადგენელის, ადგილობრივი პარლამენტის წევრთა რიცხვი იქნება—120.

ადგილობრივი დროშა.

ადგილობრივი მთავრობამ დაამტკიცა ადგილობრივი სახელმწიფოს დროშა სამი ფერისაგან: მწვანე, წითელი და მტრუდის ფერი წითელ ფერზე ნახევარ მთავრით რეკლავიზიანი ვარსკვლავით.

პანონ-გარეშე

რუსეთის სამინისტროს დამატებითი კანონპროექტი ქვეშევრდომობის საკართველოში, მისი მოპოვებისა და დაცვისათვის.

საქართველოს ქვეშევრდომობის ამ ეპიოდში მომჭირვად დადგინებულია დამატებით და განსაკუთრებული, დადგინებული იქნას შემდეგი წესი:

1) იმ პირობა გარდა, რომელიც მოსსენებულნი არიან ქვეშევრდომობის კანონში, საქართველოს ქვეშევრდომობაზე ირცელებიან აგრეთვე:

ა) ყველა ქართველი, მათი საცხოვრებელი ადგილისა და დროის დამოუკიდებლად, უკეთესი იქნეს თავის განმარტებაში დიდნი და კანონის გამოკრებიდან არ განცხადებდნენ, რომ მათ არ სურთ ირცელებდნენ საქართველოს ქვეშევრდომობაზე.

ბ) მათი ცოლ-შვილი.

2) ზემოდ აღნიშნული პირობა გარდა, ყოველს უცხო ქვეყნის ქვეშევრდომს შეუძლია მიიღოს საქართველოს ქვეშევრდომობა. ქვეშევრდომობის ამგვარი მიღებას ეწოდება ნატურალიზაცია.

3) ნატურალიზაცია უცხო სახელმწიფოთა ქვეშევრდომობისა შესაძლებელია საქართველოში ქვეშევრდომი პირობათა დაცვით:

ა) საქართველო, რომ აღნიშნული პირობა მანდალნი და სცხოვრობდნენ საქართველოში არა ნაკლებ სამი წლისა ამ კანონის ძალაში შესვლის დღიდან.

ბ) უცხო სახელმწიფოთა ქვეშევრდომი, რომელიც საქართველოს ქვეშევრდომობის მიღებას სურდეს აცხადოს, იმ შემთხვევაში, თუ მის სახელმწიფოშიან დადგენილია ხელშეკრულება იმ პირობა გაცემის, რომელიც მოვალეობა არიან სამხედრო ზეგარა მოიხადონ, უნდა წარმოადგინოს თავის სახელმწიფოს მიერ მიცემული მოწმობა შესახებ იმისა, რომ მას მოიხადე აქვს ამ განთავსებულებული სამხედრო ზეგარისა და

გ) საქართველო ამ პირობა მიიღოს მთავრობის (მინისტრთა საბჭოს) ნებართვა საქართველოს ქვეშევრდომობის მიღებაზე.

4) უცხო სახელმწიფოთა ქვეშევრდომი, რომელიც მსურს საქართველოს ქვეშევრდომობა მიიღოს, ამის თანავე მიმართება თხოვნი საქართველოს მთავრობას (მინისტრთა საბჭოს) და წარადგინოს ამისთანავე კომისიის მოწმობა იმის დასამტკიცებლად, რომ იგი სამი წლის განმავლობაში სცხოვრობდა საქართველოს რესპუბლიკის საზღვრებში და აგრეთვე შესაფერის მოწმობას, უცხო სახელმწიფოს მთავრობის მიერ მიცემული, რომელიც აღნიშნულია ამ კანონის მე-9 პუნქტის მე-2 პუნქტში. მთავრობას აქვს უფლება ამ დართის ნება ნატურალიზაციისა ამ უფროსი იგი, იმ შემთხვევაშიც, თუ უცხო სახელმწიფოს ქვეშევრდომის მიერ დაცული იქნება ყველა დრომალური მოთხოვნები კანონისა.

5) უცხო ქვეყნის ქვეშევრდომი, რომელიც საქართველოს რაივე თვალსაზრისით საზაფრის გაუმჯობეს, ეს ცნობილი იქნება თავის ნიჭით, ამ მოიხევენ სახელს თავისი წარმოებითი სამხედრო, ლიტერატურულ და ხელოვნების დარგში, ან ვინც ქართულ საზოგადოებრივ ხასიათის სასარგებლო საქმისათვის დიდად გაიღო, ყველა ამათ შეუძლიან მოიპოვონ საქართველოს ქვეშევრდომობა, მთავრობის ნებართვით შემოაღიწეული მოთხოვნების (3 წლის განმავლობაში საქართველოს საზღვრებში ცხოვრება) შესრულებულია.

6) უცხო სახელმწიფოთა ქვეშევრდომი, რომელიც ნატურალიზაციით მიიღო საქართველოს მოქალაქეობა ისენ საქართველოს ქვეშევრდომი ყველა უფლებებს იმ დღიდან, რა დღიდანაც მთავრობა მის ნატურალიზაციის შესახებ დადგინდება მიიღებს.

7) უცხო სახელმწიფოს ქვეშევრდომი ქალი საქართველოს მოქალაქეობის ყველა უფლებებს იმის ქართულ ქვეშევრდომზე ვადაცხადებ.

8) საქართველოს ყოველ ქვეშევრდომს, რომელიც საქართველოს საზღვრებს დასტოვებს უფლებას აქვს საქართველოს ქვეშევრდომობა მთავრობისაგან უკუეთ. მას: ა) მოიღოს აქვს სამხედრო ზეგარი, თუ ამ უკანასკნელსაგან იგი განიცდილობდა არ არის, და ბ) შესრულებული აქვს დანარჩენ ყოველგვარი თავისი მოვალეობანი საქართველოს რესპუბლიკის მიმართ.

9) საქართველოს ქვეშევრდომობა ისობა:

ა) უცხო სახელმწიფოში ნატურალიზაციით,

ბ) მიღება უცხო სახელმწიფოს მთავრობი-

საგან საქართველოს მთავრობის ნებადართული, სახელმწიფო თანამდებობისა და

გ) საქართველოს ქვეშევრდომ ქალის უცხო სახელმწიფოს ქვეშევრდომ კაცზე გათვალისწინებით.

გადასახდელი ინსტრუქციის შეადგენის გამაგირის მომავლის შესახებ.

1. გადასახდელი ინსტრუქციის შესახებ არსებული კანონ-დებულების და მის შეადგენის შესახებ და დასამტკიცებლად დაწესებულ იქნეს:

1. გადასახდელი ინსტრუქციის უცხოეთის თანამშრომთა თანამდებობა გუგუშებულ იქნეს, სახელმწიფო გადასახდელი ინსტრუქციის უფროსი თანამშრომთა მოსპის და დაწესდეს სახელმწიფო გადასახდელი ინსტრუქციის თანამშრომლისა.

2. გადასახდელი ინსტრუქციის და მათი თანამშრომლების გამაგირი, აგრეთვე შემადგენლობა მათი კანცელარიებისა და გამაგირი კანცელარიის მოხელეთა დამტკიცებულ იქნეს ამისთანავე დართულ შეტყობის თანხმად.

3. ყოველი ამგვარ-კავსისის 1918 წ. 3 მარტის დადგინდება, რომლის ძალით გადასახდელი ინსტრუქციის მოხელეთ ეძლეოდა სიძველი გამოწვევით დამტკიცებითი გამაგირი, გუგუშებულ იქნეს.

4. საგანგებო კრებით, რომელიც 1914 წ. 9 ივლისის კანონის, მე-9 მუხლის ძალით ყოველ წელი იხსნება გადასახდელი ინსტრუქციის, მათი თანამშრომლების და საქმის მწარმოებელთა საწარმოების მისცემად და დახმარების აღმოსაჩინად, დახურულ იქნას.

5. გადასახდელი ინსტრუქციის და მათი თანამშრომლების, გარდა თანამდებობისა და-კავშირებულ გამაგირისა, მიეკეთე წლიური პალაქის ინსტრუქცია—800 მანეთი და მისი თანამშრომლები—600 მანეთი, მასრის ინსტრუქციის 2100 მანეთი და მისი თანამშრომლები 1200 მანეთი სამსახურით გამოწვეულ საგზაო, ხარჯად ანგარიშს წარმოადგენდნენ.

6. გადასახდელი ინსტრუქციის საკანცელარიო ხარჯისათვის მიეკეთე წლიურად 900 მანეთი ანგარიშს წარმოადგენდნენ.

7. ტულისისა და ტულისის მასრის გადასახდელი ინსტრუქციის კანცელარიის ბიზის დასაქმებულები, მის განთავსება და განათავსებულ მიეკეთე წლიურად თვითუფლის, 3,000 მანეთი, ქუთაისის, ფოთის, სოხუმის, სოხუმის ლოქის და ქუთაისის მასრის ინსტრუქციის—1200 მანეთი თვითუფლის ანგარიშს წარმოადგენდნენ. დანარჩენ ქალაქების და მასრების ინსტრუქციის აღნიშნული საჭიროებისათვის და აგრეთვე კუთხრების დასაქმირებისათვის—1200 მანეთი თვითუფლის ანგარიშს წარმოადგენდნენ.

II. დაარსულ იქნეს ახალი თანამდებობა გადასახდელი ინსტრუქციის, მათ შორის სამი ტულისში, ერთი ქუთაისში, ერთი ფოთში და ერთი შიშაინის მასრაში და თორმეტი ახალი თანამდებობა გადასახდელი ინსტრუქციის თანამშრომლის, მათგან თერთმეტი ტულისში და ერთი ტულისის მასრაში. თანამდებობა ქუთაისის გადასახდელი ინსტრუქციის თანამშრომლის გუგუშებულ იქნას.

III. ამ კანონის მიერ მუხლში აღნიშნული შეტყობის შემოღებულ იქნას ამა წლის პირველი სექტემბრიდან.

1. გადასახდელი იქნას ყოველ წლიურად სახელმწიფო ხაზინიდან: 1. გადასახდელი ინსტრუქციის, მათი თანამშრომლების, კანცელარიის მოხელეთა და კუთხრების, სადაც უკანასკნელი შეტყობი არიან დაწესებული, გამაგირებისათვის 1,338,000 მანეთი; 2. გადასახდელი ინსტრუქციის საკანცელარიო ხარჯისათვის 85,100 მანეთი; 3. გადასახდელი ინსტრუქციის და მათი თანამშრომლების სამსახური გამოწვეულ საგზაო ხარჯად 71,000 მანეთი; 4. გადასახდელი ინსტრუქციის კანცელარიის ბიზის დასაქმებულები, მათი განთავსება და განათავსება—73,000 მანეთი.

მიეკეთე ამ კანონის მიერ მუხლში აღნიშნული საქართველოს ბიზინარე წლის დამლევამდის 506,176 მანეთი.

არსებული კრებით გადასახდელი ინსტრუქციის შესახებ დადგინდეს იქნას სრულდებით.

საქართველოს სახელმწიფო საკანცელარიო

„ისპანკა“.

საქართველოს რესპუბლიკის საკანცელარიო საკანცელარიო სახე და სხვა დიდიგებულ-გან საქართველოსი ფისტილი და ტელეგრაფით ამგებ მოიღოს, რომ დაბა სოფლებში ძალიან გაიტყუებულია ინგლისეთი ეგრე წოდებულ „ისპანკა“, რომლისკი მგერი ინსტრუქციის ყველა სტივის უკანასკნელ და წამლების უკანასკნელსა.

ახალ არჩევამდე.

ქალაქის საკანცელარიო ინსტრუქციის ბიზინა ი. ს. ივარიანმა, რომელიც არჩე-

ლი ქალაქის ქვეშევრდომის უმთავრეს ექიმის თანამშრომელი, ქალაქის ექიმთა კავშირის კომიტეტის გამომცემი, რომ საკანცელარიო ინსტრუქციის დაარჩენა სამედიცინო სახელმწიფო არჩევამდე არ შეიძლება და სოხუმის ექიმ-ვე კავშირში ყანდლავი ამოიჩინოს ამ თანამდებობაში ქალაქის გამგეობის მიერ დასამტკიცებლად.

ბეითალების გაგზავნა.

საქართველოს რესპუბლიკის საბეითალო მთავრობამ გადასწავილა ორ ორი ბეითალი გოგზავნის ჯგუფიანი ექვს კვირის ვადით ქუთაისში საქონლის შიშის მოსამზადებლად საქონლის ქირის საბრძოლველად დაარსებულ სადღეოში და საქონლის ქირის აკრის პრაქტიკულ სასწავლებლად.

ბილირ.

9 ნოემბრიდან 13-დე ქალაქის ქვეშევრდომი მიუყვანილი 1 ხოლმითი ავთიშეი და 2 საბეით. ამავე დროს მომწველია ერთი ხოლმითი ავთიშეი, მოიხმად ორი. 13 ნოემბერს ქვეშევრდომი დაარჩენილი 23 ხოლმითი ავთიშეი და 4 საბეით.

საგზაო.

აფთიაქების სარეგულირებელ დაწესებულ კომისიის შრომის სამინისტროს წარმომადგენელთა დანიშნა ტულისის გუბერნიის შრომის კომისიის რ. ო. ელბაქიანი.

ქალაქი ლაგოთი.

მიერ-კავსის კომარაგებობა კავშირების გამგეობამ დაიკეთა ასი თასი მანეთის ბილითი კომარაგებობა გასაქცილებლად.

ზღადილი თვითმართველობა ლატარის კომისიის ზღადილი და სწავის შუა მიმოხელისათვის უფასოდ დაუთმო თავისი ავტომობილი.

ქ. ხაშურის თვითმართველობის გამგეობამ ქალაქისათვის შეიძინა ასი თუფის ლატარის ბილითი.

— სერგეი აბრამის ძე ნადიქს გარდაცვალებას გამოქ-5. გამაგეობისმ გვარჯენის ვალდებულება მის ზღადილ გადასცა 200 მ. კართ. ლატარის ბილითი.

— ქართულმა კულბამ დაადგინა შეიძინოს 10,000 მან. ბილითი.

— კვირას, 17 ნოემბერს ქ. გორს მიეგზავნება გამგე-დირექტორი ლატარისა სოლ. ახელადიან ადგილობრივ კომიტეტის შესადგენით.

მიზნოვარაში

„სახათმოვან“.

ი. გრიშაშვილი.

გამოვიდა და იკლდება ი. გრიშაშვილის შედგენილი წიგნი „სახათმოვან“. არა გცხრს დაწერილი წიგნის განხილვა; მისი საბოლოო დღესაგა ჩვენი ლიტერატურის ისტორიის საქმეა. მოკლედ, ვიტყვი მხოლოდ, რომ, ძველ, ხალხურ პოეზიას უფროსი მნიშვნელობა ჰქონდა ჩვენი ერის ცხოვრებაში; ხალხური პოეზიის შემოქმედები და გამომცემლები ერთი კაცს ეკუთვნის ანულები, მასარა—მომარგები, რომლებიც „გონების ფრთვებზე“ სწავრდნენ ლექსებს. მათი მოღვაწეობა და მნიშვნელობა დაწერალებით აწერილი აქვს ატარის წიგნის პირველ ნაწილში („სახათმოვან და ძველი ტილოები“). ეს ნაწილი საუეთესო წყაროდ უნდა ჩათვალოს ძველი ტილოებისა და მისი პოეზიის მკვლევართათვის. აქ იპოვებ ძველი კლასიკოსების ცხოვრების აწერებს, ანულები ნაწარმოების ნიმუშებს, ძველ „იარაგისელების ტილოების“ ისტორიული ნაშთებისა და ფაქტების განხილვას, მათგანდელი „თვითილ“ კაცის ზნე-ჩვეულებებისა და ს.

თვითილ წინადადებას, სიტყვას ი. გრიშაშვილისეური ნაწი პოეზიის ზეგები აბის. პირველ ნაწილში, ეტორის საუეთესო გულის ტილოებს აქვს დღევანდელი. მაგ. 18 საუკუნეში ერთი და იგივე ლოკალიზირებინე ეგრე იწერებოდა; მგონი ამის შესახებ საბოლოოანი არნიშნას მწერალებით; ასეთი ჯიშითი წინადა პოეზიის არ უსდება, პოეზიის ეკვივალენტს ამოღებენ. ეს დალოქობაა“. არა ნაკლებ აწერებს ატარის მე-18 საუკუნიდან ჩვენ ლიტერატურაზე რუსიკისაგან დავიდა.

ისტორიული საბუთებიც ბევრია განაწენი პირველ ნაწილში. ტილოების მსგავსად რეგობის შესახებ ატარის მოქაყეს თვით სიონის მემორიანის ნაშთებს „ტილოების არის დიდებული საბუთი ქალაქი საქართველოს; საბათმოვან კი ამისთვის ტილოების შესახებ: ჩვენი სამშობლო ტილოებისა, საქართველოს ზღადილი“.

საბოლოოდ, პირველ ნაწილში ზოგიერთი ლიტერატურულ-ისტორიული ფაქტები უფ-

